

Powstanie Wielkopolskie

<https://pw.ipn.gov.pl/pwi/pamiec/miejsca-pamieci/9625,WIELICHOWO-miasto-w-powiecie-grodziskim.html>
20.04.2024, 15:19

WIELICHOWO (miasto w powiecie grodziskim)

1. Tabliczka marmurowa, odsłonięta 27 XII 1968 r. na domu przy Rynku 18, ozdobiona u góry wizerunkiem krzyża powstańczego, upamiętnia siedzibę komendy ochotniczej kompanii powstańczej z Wielichowa.

2. Na cmentarzu parafialnym (położonym przy drodze do Gradowic), po lewej stronie głównej alejki, blisko jej końca, w 1923 r. urządzono kwaterę powstańców wielkopolskich. Po zniszczeniu przez hitlerowców została odtworzona w 1947 r. Otacza ją ogrodzenie łańcuchowe na betonowych słupkach. Pośrodku 8 XI 2008 r. odsłonięto nowy pomnik (proj. Marcin Idziak), nawiązujący kształtem do zniszczonego przez hitlerowców: na schodkowej podstawie i kwadratowym cokole wznosi się kolumna zwieńczona krzyżem, dekorowana metalowym orłem o formie z okresu międzywojennego. Na cokole umieszczono napisy ku czci *poległych za*

Polskę, m.in. powstańców z kompanii wielichowskiej i wilkowskiej, opisano też sylwetki dwóch zmarłych później uczestników powstania. Obok kolumny znajduje się wolno stojąca tablica z nazwiskami ośmiu powstańców poległych 12 II 1919 r. pod Kargową (w *LS* zapisano inne brzmienie jednego nazwiska) oraz dowódcy kompanii wielichowskiej podpułkownika Kazimierz Szcześniaka (1885-1945), pochowanego na cmentarzu wojennym w Ramleh w Wielkiej Brytanii. Z przodu na tablicach ustawionych na niskich podstawach wypisano nazwiska siedmiu innych poległych powstańców (w *LS* odnotowano czterech z nich, przy dwóch podając inne miejsce lub datę śmierci), z tyłu zaś podobną tablicą upamiętniono majora Witolda Skarbka-Malczewskiego (1875-1942), obrońcy Lwowa, a potem burmistrza Wielichowa (jego grób znajduje się niedaleko bramy cmentarnej).

